

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۶/۰۲/۲۳

جلیل غنی هروی

توافق به آغاز مذاکرات صلح

در چهارمین نشست افغانستان، پاکستان، ایالات متحده امریکا و پاکستان در کابل بروز سه شنبه بیست و سوم فیبروری ۲۰۱۶ توافق حاصل شد که مذاکرات مستقیم با طالبان و گروه های مخالف حکومت افغانستان در هفته اول ماه مارچ یعنی از یازدهم تا هجدهم حوت دایر گردد و پاکستان پیشنهاد نمود که میزبان این مذاکرات باشد و این پیشنهاد مورد قبول واقع شد. ولی هیچ یک از گروه های درگیر تا همین اکنون عکس العملی به این دعوت نشان نداده اند.

این مذاکرات قرار است در حالی دایر گردد که از یک طرف فصل جدید جنگ در بهار امسال نزدیک است و از جانب دیگر فشار بر پاکستان به حیث پایگاه مخالفین دولت افغانستان و حامیان گروه های مختلف، افزایش یافته است. با ظهور داعش در منطقه که تهدیدی هم بر پاکستان و افغانستان و هم بر منافع منطقه و غرب، بخصوص ایالات متحده امریکا میباشد، جامعه بین المللی برای خاموش نمودن یک فاجعه دیگر، تحمل بی ثباتی درین منطقه جهان را در پهلوی تشنج اوضاع و بی ثباتی در شرق میانه که آستان یک فاجعه بزرگ بشری و بروز جنگ دیگر منطقه با پا گذاشتن و دخیل شدن جدی روسیه و ایران در منازعات و جنگ های بین کشور های آن منطقه خواهد بود، ندارد.

جامعه بین المللی برای با ثبات ساختن افغانستان و جلوگیری از به قدرت رسیدن گروه های تند رو در رأس، گروه طالبان در افغانستان و تبدیل شدن افغانستان به یک پایگاه تربیه و تجهیز چنین گروه ها یک بار دیگر، تعهداتی بعد از سرنگون ساختن رژیم طالبان در سال ۲۰۰۱ سپرد. عدم پابندی و تعمیم چنین تعهداتی از جانب غرب، در رأس ایالات متحده امریکا، اعتبار بین المللی یگانه ابر قدرت جهان را مورد سوال قرار میدهد و دیگر هیچ کشوری به این ابر قدرت اعتماد نخواهد کرد. ایالات متحده امریکا و تعداد زیادی از کشور های اروپائی و آسیائی از جمله برتانیه و جرمنی و هند چند کشور دیگر موافقتنامه های استراتژیک در زمینه همکاری های امنیتی امضا کرده اند که هر یک از این کشور، های تعهداتی دارند که به آن پابند خواهند بود.

پاکستان در چندین سال گذشته با به آغوش گرفتن گروه های مخالف دولت های افغانستان کوشید اهداف استراتژیک خود را از طریق زور و تهدید و تخویف و جنگ و تعجیز بدست آورد و فکر می کرد که ایالات متحده امریکا و غرب هم مثل اتحاد شوروی سابقه، روزی بار و بسترش را بسته و این کشور محاط به خشکه

و عقب افتاده را می گذارد و راهش را می گیرد و از راهی که آمده بر می گردد ولی این سنجش طراحان سیاست های آزمندانه پاکستان در رأس (آی اس آی)، نا درست ثابت شد و مقاومت قوای امنیتی به حمایت جامعه بین المللی و ملت آزادی دوست افغانستان، پاکستان و جامعه بین المللی را هم متقاعد ساخت که این ملت را نمی توان از راه زور و جنگ در انقیاد در آورد.

این مذاکرات همچنان در حالی دایر خواهد شد که فشار افکار عامه چه در افغانستان و چه در پاکستان بر حکومت های هر دو کشور نیز افزایش یافته است. ملت افغانستان از کودتای حزب دیموکراتیک خلق در ثور ۱۳۵۷ مطابق اپریل ۱۹۷۸ به اینطرف، که دقیقاً ۳۸ سال میشود، در گیر جنگ و خونریزی است. این سی و هشت سال جز ویرانی و انهدام تمام شیرازه زندگی مردم، از بین بردن زیر بنا های حد اقل زندگی، بجا گذاشتن نسلی معلول، محتاج، بیمار و به ماتم نشانیدن ملیونها خانوار با از دست دادن عزیزان شان، ارمغان دیگری نداشته است و تا هنوز هم گروه های جاه طلب و با تفکر متحجر و عقب گرایان تنگ نظر که جز به جنگ به چیز دیگری فکر کرده نمی توانند به این خون ریزی ها ادامه میدهند و روزی نیست که ده ها بیگناه اعم از زن و مرد و طفل و جوانانی که برای دفاع از وطن، نوامیس ملی، آزادی و تمامیت ارضی شان در سنگر های داغ نبرد قرار دارند، قربانی نشوند.

این مذاکرات در حالی دایر می گرد که هنوز هم هستند گروه های که در صف مخالفین دولت در داخل افغانستان قرار دارند. آقای سیاف یکی از این چهره های شناخته شده و معروف می گوید «مجاهدان از گفت و گوی های حمایت میکنند که سبب پایان جنگ شود و در نتیجه آن جغرافیای سیاسی کشور تجزیه نشود»

روز سوم حوت که بیاد بود از بگیر و ببند و بکش های در شهر کابل در ۱۳۵۸ از طرف حزب دیموکراتیک خلق بود، گرد هم آئی از جانب یکی از این به اصطلاح اپوزوسیون ها در کابل دایر شد که دران رهبر آن عبدالرب رسول سیاف، یک چهره عمده دوره جهاد و رهبر این جمعیت از دولت خواست «به مجاهدین اجازه بدهد که در صف قوای امنیتی از تمامیت ارضی کشور دفاع نمایند».

این بار اول نیست که این جمعیت مخالفین دولت برای جای دادن مجاهدین در صفوف قوای امنیتی فشار می آورد بلکه از همان آغاز تاسیس دولت وحدت ملی تمام تنظیم های جهادی چه آنانی که در حکومت سهم دارند و چه آنانی که بیرون از حکومت مانده اند مخصوصاً آنانی که چوکی های شان را در حکومت از دشت دادند، بر سهیم شدن مجاهدین در صفوف قوای امنیتی فشار آورده اند ولی هیچ گاهی نگفته اند که برای پیشبرد اهداف دیگر حکومت از قبیل پروژه های انکشافی و یا سهم گیری در امور اقتصادی و یال سرمایه گذاری در تولیدات داخلی که پول های باد آورده دوره جهاد را یا با تصرف اراضی دولتی بلند منزل ساخته اند و یا در بانکهای خارج گذاشته اند پیشنهادی ارائه دارند. شاید هم کفایت و لیاقتی و یا علاقمندی به پیشرفت و آوردن رفاه به زندگی مردم عادی کشور نداشته باشند و فقط می خواهند با حضور در قوای امنیتی به حیث یکی از ایزار عمده فشار آوردن بر حکومت قدرت نمائی نمایند که شکی نیست تجربه کافی در جنگ دارند آن هم جنگ های به اصطلاح چریکی (جنگ و گریز) که در دوران جهاد تجربه کرده اند نه جنگهای جبهه ئی و متعارفی.

هم چنان بار اول نیست که سخن از «تلاش برای تغییر جغرافیای سیاسی افغانستان» زده می شود. اشرف غنی رئیس جمهور افغانستان هم چندی پیش اظهار داشت که «از تغییر جغرافیای سیاسی افغانستان جلوگیری شد» چنین معلوم میشود که پاکستان و حامیان آن سعی داشتند مناطقی را در فصل گذشته جنگ تصرف و "امارت!!" شان را در آن مناطق اعلام دارند.

یک روز قبل از آغاز دور چهارم مذاکرات بین چهار کشور یعنی افغانستان، پاکستان، ایالات متحده آمریکا و چین در کابل که به توافق مذاکرات مستقیم با طالبان در هفته اول ماه مارچ انجامید، لوی درستیز اردوی پاکستان در سفر یک روزه به قطر رفت.

در خبرنامه اردوی پاکستان آمده است که جنرال راحیل شریف با مقامات نظامی و ملکی آن کشور در دوحه دیدار خواهد کرد. برخی منابع به صدای آمریکا گفته اند که ممکن لوی درستیز پاکستان با نمایندگان حکومت افغانستان، آمریکا و چین نیز در دوحه دیدار کند.

بار های گفته شده که پاکستان نقش کلیدی را در صلح افغانستان دارد و همواره از همکاری در آوردن صلح و کشاندن طالبان به میز مذاکره وعده میداد ولی هیچگاهی به این وعده ها در هر حکومتی که در پاکستان در چهارده سال گذشته رویکار شد، وفا نکرد چون حکومت در رابطه با افغانستان صلاحیت تصمیم گیری را نداشت و این تصمیم ها مربوط به استخبارات نظامی پاکستان (آی اس آی) است و روی همین دلیل است که در چند ماه گذشته بیشترین تماس ها در پهلوی تماس با مامورین ملکی پاکستان از جانب افغانستان، با نظامیان پاکستان بخصوص راحیل شریف رئیس نظامی آن کشور بوده است چنانچه اشرف غنی رئیس جمهور افغانستان در یک حرکت مغایر موازین دیپلماتیک در سفری به پاکستان به دفتر راحیل شریف رفت و با او ملاقات نمود.

حالا هم دیده میشود که درست یک روز قبل از مذاکرات کابل، راحیل شریف با عجله به دوحه میرود تا احتمالاً موافقت گروهی از طالبان را که درانجا دفتر دارند برای اشتراک درین مذاکرات بدست آورد. این که درین مذاکرات چه گروه های اشتراک خواهند کرد تا کنون روشن نیست ولی جاوید فیصل معاون سخنگوی ریاست اجراییه افغانستان گفت "نه تنها گروه طالبان و اشخاص، بلکه حزب اسلامی و شبکه حقانی نیز بخشی از این گفتگوها خواهند بود، ما یک صلح همهجانبه می خواهیم و تمام گروه هایی که اکنون در جنگ دخیل اند، شامل گفتگوهای صلح می باشند."

ولی یقیناً پاکستان در انتخاب و کشاندن گروه های مورد حمایتش به این مذاکرات دست بالائی دارد. بعد از فاش شدن مرگ ملا عمر رهبر طالبان پس از تقریباً دو سال، طالبان هم به گروه های مختلف انشعاب کردند و عمده ترین گروه آن تحت رهبری ملا اختر محمد منصور بقول معروف از "شورای کوپته" است. گروه های خورد دیگری هم هست که بعضاً ادعا می کنند که در داخل افغانستان اظهار وجود کرده و به ملا منصور بیعت نکرده اند. اما شبکه حقانی یکی از تند رو ترین ها در گروه های مخالف بوده و حضور این گروه در مذاکرات، اگر تحقق یابد، می تواند در تخفیف تشنج و حملات مرگبار انتحاری مؤثر باشد. حزب اسلامی حکمتیار هم همین حالا مثل گروه طالبان به چندین گروه انشعاب نموده و تعدادی از اعضای آن هم در حکومت، شورای ملی و شورای عالی صلح عضویت دارند.

چشم انتظار همه بسوی این مذاکرات است ولی آغاز این مذاکرات به معنای پایان جنگ و خونریزی نیست بلکه این یک عملیه زمانگیر و پُر از چانه زنی ها از هر دو جانب مذاکره کننده است. هر یک از جانبین سعی خواهند کرد امتیاراتی درین مذاکرات بدست آورند ولی حکومت افغانستان قبلاً اعلام نموده که قانون اساسی افغانستان، تمامیت ارضی، نظام جمهوری اسلامی و دست آورد های پانزده سال گذشته خطوط سرخ درین مذاکرات خواهد بود.

به امید صلح عادلانه و پایدار در افغانستان عزیز

پایان

